

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “อบต.ลำไ้มสะอาด” ประจำปี พ.ศ.2562

องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้ม
อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา

บทที่ 1 บทนำ

1.1. ความเป็นมา

ในคราวการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.2559 – 2564) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ ซึ่งมีสาระสำคัญให้เกิดการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจร โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม มุ่งสู่การแก้ไขปัญหาขยะอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีวิธีการสำคัญ ได้แก่ การลดการเกิดขยะมูลฝอยหรือขยะอันตรายที่แหล่งกำเนิดการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ซ้ำและใช้ประโยชน์ใหม่ การเก็บขนขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ การกำจัดขยะมูลฝอย ด้วยวิธีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การส่งเสริมภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแปรรูปขยะมูลฝอยเป็นพลังงานหรือเชื้อเพลิง

1.2 เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ พ.ศ.2559 – 2564

1. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ภายในปี 2564
2. ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 100 ของปริมาณขยะมูลฝอยตกค้าง ของปี 2558 ภายในปี 2562
3. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของปริมาณของเสียอันตรายชุมชนที่เกิดขึ้น ภายในปี 2564
4. มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ร้อยละ 100 ของปริมาณขยะมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้น ภายในปี 2563
5. การอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง ร้อยละ 100 ของปริมาณกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายที่เกิดขึ้น ภายในปี 2563
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศภายในปี 2564

ตารางเป้าหมายรายปีของแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ.2559 – 2564)

เป้าหมาย	ปี พ.ศ./ค่าเป้าหมาย (ร้อยละ)					
	2559	2560	2561	2562	2563	2564
1. ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่า	50	55	60	65	70	75
2. ขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	75	85	95	100	100	100
3. ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการรวบรวมและส่งไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ไม่น้อยกว่า	5	10	15	20	25	30
4. มูลฝอยติดเชื้อได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	80	85	90	95	100	100
5. กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง	60	70	80	90	100	100
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชนที่ต้นทาง	5	10	20	30	40	50

1.3 บทบาท หน้าที่ และพันธกิจของกระทรวงมหาดไทยภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอย (พ.ศ. 2559 – 2564)

แผนแม่บทการจัดการขยะมูลฝอย (พ.ศ. 2559 – 2564) ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยและขยะอันตรายของประเทศ มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการขยะการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน และที่สำคัญได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ไว้ อย่างชัดเจน กระทรวงมหาดไทยในฐานะหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบขยะมูลฝอยชุมชน ประกอบกับหน่วยงานที่กำกับดูแลจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยให้เป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และแนวทางที่เหมาะสม จึงเป็นพันธกิจและภารกิจที่จำเป็นในการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของทั้งจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสามารถดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานภายใต้กระทรวงมหาดไทยไว้ ดังนี้

อำเภอ เป็นหน่วยงานกำกับ ติดตาม เร่งรัด การดำเนินการด้านการจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของพื้นที่อำเภอ

1. จัดทำแผนปฏิบัติการระดับอำเภอเพื่อดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยของ อบท.ในพื้นที่อำเภอ
2. กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะให้เป็นไปตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และจังหวัดยะลา
3. สนับสนุนการรวมกลุ่มพื้นที่กำจัดขยะมูลฝอย (Clusters) การกำจัดขยะมูลฝอยโดยเทคโนโลยีที่เหมาะสม และส่งเสริมเอกชนลงทุนด้านจัดการขยะมูลฝอย
4. สนับสนุนให้ อบท.จัดตั้งถังขยะอันตรายชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. กำกับดูแลและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลด คัดแยก ขยะมูลฝอยและขยะอันตรายที่ต้นทางให้กับประชาชน นำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
6. ติดตามและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายภายในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้มีประสิทธิภาพและถูกต้องตามหลักวิชาการ รวมถึงให้มีการรายงานผลการดำเนินการ
7. สนับสนุนการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือในการดำเนินโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและขยะอันตรายตั้งแต่ต้นทาง

บทที่ 2

ตาราง 1.1 สถานการณ์ขยะในองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่

ที่	เดือน	ขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่					ขยะที่นำไปกำจัด
		ขยะ ทั่วไป	ขยะ อินทรีย์	ขยะรี ไซเคิล	ขยะ อันตราย	รวมทั้งหมด (ตัน)	
1.	ตุลาคม 2560	45.91	6.52	0.072	0.0012	52.50	45.91
2.	พฤศจิกายน 2560	39.14	6.52	0.062	0.0012	46.82	39.14
3.	ธันวาคม 2560	26.19	8.2	0.055	0.015	34.46	26.19
4.	มกราคม 2561	58.34	8.3	0.085	0.015	66.74	58.34
5.	กุมภาพันธ์ 2561	37.9	8	0.85	0.0020	46.75	37.9
6.	มีนาคม 2561	34.63	10	0.83	0.2	45.66	34.63
7.	เมษายน 2561	36.67	8	0.08	0.002	44.75	36.67
8.	พฤษภาคม 2561	45.5	7.8	0.062	0	53.42	45.5
9.	มิถุนายน 2561	45.4	8.6	1	0.015	55.015	45.4
10.	กรกฎาคม 2561	48.77	8.2	1	0.015	57.98	48.77
11.	สิงหาคม 2561	45.6	10	0.085	0.002	55.69	45.6
12.	กันยายน 2561	40.2	8.8	0.055	0.02	49.08	40.2
คิดเป็นร้อยละ 82.82						608.8	504.25

ตาราง 1.2 สถานการณ์ขยะกลุ่ม Custers อำเภอเมืองยะลา

อปท.เจ้าภาพหลัก	อปท.ภายในกลุ่ม	ปริมาณขยะต่อวัน (ตัน)
เทศบาลนครยะลา	ทต.ลำใหม่	0.85
	อบต.บันนังสาเรง	0.89
	อบต.ลีดล	1.78
	อบต.ลำใหม่	1.75
	อบต.ลำพะยา	1.32
	ทต.บูดี	2.45
	อบต.หน้าถ้ำ	0.93
	อบต.พร่อน	1.76
	อบต.เปาะเส็ง	0.59
	ทต.ท่าสาป	2.05

บทที่ 3

ตัวชี้วัด/เป้าหมายการดำเนินการ

เป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “อบต. ลำใหม่สะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2562

1. ขยะมูลฝอยมีการนำกลับไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น
2. ขยะมูลฝอยตกค้างสะสมได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
3. ขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
4. ขยะอันตรายได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเพิ่มขึ้น
5. ประชาชนในพื้นที่มีความตระหนักและเข้าใจในการจัดการขยะที่ต้นทางเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ของแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “อบต.ลำใหม่ สะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2562

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (มพ.2) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2551

1.3 การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

2. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3ช: ใช้น้อย ใช้น้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ

2.2 ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น 2 เป้าหมาย ดังนี้

(1) คริวเรือนร้อยละ 100 ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน ได้รับการส่งเสริมให้จัดทำถังขยะเปียก

(2) มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมและมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้นำไปบริหารจัดการอย่างน้อย 1 แห่ง (สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)

2.3 ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์

2.4 การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 กลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย 1 โครงการ

2.5 ครัวเรือน ร้อยละ 60 เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

2.6 มีการจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

3. ด้านการจัดการขยะกลางทาง

3.1 มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทในสถานที่สาธารณะ

3.2 มีการวางระบบการเก็บขนมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน)

4. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

4.1 ขยะอันตรายชุมชนร้อยละในพื้นที่ ที่จัดเก็บและรวบรวมได้ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

4.2 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ร้อยละ 80 ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

4.3 กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ในแต่ละจังหวัด มีการดำเนินการกำจัดขยะ หรือมีแผนการดำเนินการฯ โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด

5. เป้าหมายอื่นๆ

5.1 มีถนนอย่างน้อย 1 สายทาง ความยาวระยะทาง ไม่น้อยกว่า 500 เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “1 อบต. 1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

5.2 มีการจัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 วัด ประชาธิปไตยสร้างสุข 5 ส. อย่างน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ

5.3 ห้องน้ำสาธารณะ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ (เช่น โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่) ร้อยละ 100 ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”

คำอธิบายตัวชี้วัดเป้าประสงค์ :

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (มฝ.2) ผ่านระบบสารสนเทศ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรายงานข้อมูลขยะมูลฝอยในระบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำไว้ คือ แบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (มฝ.2) ทุกเดือนให้ถูกต้อง ครบถ้วน)

1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลลำใหม่มีการ ออกข้อบัญญัติ

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2551 ซึ่งสอดคล้องอาศัยตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ฉบับที่ 2 2560

1.3 องค์กรบริหารส่วนตำบลลำใหม่มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอำเภออย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลลำใหม่ต้องมีการจัดประชุมคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยเพื่อสร้างดำเนินการขับเคลื่อน พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุน และแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการจัดการขยะมูลฝอยในระดับท้องถิ่น อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง (ระยะเวลาตามปีงบประมาณ)

1.4 การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

หมายถึง คณะกรรมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมขับเคลื่อน การบริหารจัดการขยะมูลฝอยในตำบลร่วมกับส่วนราชการในพื้นที่ ผู้แทนประชาชน เอกชน ตามหลักประชารัฐ

2. ด้านการจัดการขยะต้นทาง

2.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลลำใหม่มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3x ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ

หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้มะหาดมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3x ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ให้ครอบคลุมทั้ง 7 หมู่บ้าน และส่วนราชการในเขตพื้นที่ตำบลลำไ้มะหาด ร้อยละ 100

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอที่มีการจัดทำโครงการอย่างน้อย ๑ โครงการ}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอทั้งหมด}} \times 100$$

2.2 ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น 2 เป้าหมาย ดังนี้

(1) **ครัวเรือนร้อยละ 100 ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือน** ได้รับการส่งเสริมให้จัดทำถังขยะเปียก

หมายถึง ครัวเรือนทุกหลังคาเรือนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้มะหาดจะต้องมีการจัดทำถังขยะเปียกและมีการคัดแยกขยะเปียกทุกหลังคาเรือน

(2) **องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้มะหาด มีการจัดทำถังขยะเปียกรวมและมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครัวเรือนคัดแยกไว้นำไปบริหารจัดการอย่างน้อย 1 แห่ง** (สำหรับครัวเรือนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)

หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการจัดทำถังขยะเปียกรวม จำนวน 1 แห่ง และมีการกำหนดวันจัดเก็บขยะอินทรีย์ให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ตนเอง ถ้าขยะเปียกรวมควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนครัวเรือนทั้งหมดลบด้วยจำนวนครัวเรือนที่มีพื้นที่จัดทำขยะเปียก

2.3 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์

หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2561 ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ก่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บขนไปกำจัด หรือ มีการนำไปใช้ประโยชน์ก่อนเข้าสู่สถานที่กำจัด ผ่านรูปแบบและกิจกรรม เช่น การลดและคัดแยกขยะที่ครัวเรือน กิจกรรมต่างๆ อาทิ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก การคัดแยกขยะระหว่างกระบวนการการเก็บขน การคัดแยกขยะในสถานที่กำจัดก่อนกระบวนการกำจัดขั้นสุดท้าย เป็นต้น

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. การคำนวณในเขตพื้นที่ อบต.

$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น (อัตราการเกิดขยะมูลฝอย กก./คน/วัน X จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร)}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่ท้องถิ่น/หน่วยงานรับจ้างเก็บขนไปกำจัด}} = \text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์}$$

2. การคำนวณภาพรวมระดับอำเภอ

$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น (อัตราการเกิดขยะมูลฝอย กก./คน/วัน X จำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร)}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่ท้องถิ่น/หน่วยงานรับจ้างเก็บขนไปกำจัด}} - \text{ปริมาณขยะมูลฝอยในท้องถิ่นที่ไม่มีบริการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยไม่มีการกำจัดในรูปแบบครัวเรือนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือ}$$

3. การคำนวณร้อยละของปริมาณที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์

$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปใช้ประโยชน์}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น}} \times 100 = \text{ร้อยละ} \dots$$

2.4 การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 แห่ง

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดตั้งกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการขยะและผลักดันการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ โดยวิธีการต่างๆ เช่น ตลาดนัดขยะ ขยะแลกไข่ ผ้าป่าขยะ เป็นต้น และมีการจัดกิจกรรมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2.5 ครั้วเรือน ร้อยละ 60 เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการลงทะเบียนประชาชนและบุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

(1) นิยาม

- ครั้วเรือน หมายถึง บุคคลทุกคนที่อาศัยอยู่ในบ้านหรือที่อาศัยอยู่ในหน่วยเดียวกัน ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่

- อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก หมายถึง บุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง

(2) เกณฑ์ผ่านการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ที่มีครั้วเรือนเข้าร่วมเป็นเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนครั้วเรือนทั้งหมด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีจำนวนครั้วเรือนทั้งหมด 1,204 ครั้วเรือน ต้องมีจำนวนครั้วเรือนที่สมัครเข้าร่วมเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก จำนวน 723 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 60

(3) สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

คำนวณร้อยละของครั้วเรือนที่เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของ อบต. ที่ผ่านเกณฑ์

$$\frac{\text{จำนวนครั้วเรือนที่สมัครเป็นเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก}}{\text{จำนวนครั้วเรือนทั้งหมดในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น}} \times 100 = \text{ร้อยละ} \dots\dots$$

2.6 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอต้องจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกเพื่อขับเคลื่อน การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ต้นทาง กลางทาง หรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง

3. การจัดการขยะกลางทาง

3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทในสถานที่สาธารณะ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการจัดตั้งภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภท อย่างน้อย 4 ประเภท ในสถานที่สาธารณะ ได้แก่ วัด มัสยิด และสถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 1 แห่ง ได้แก่ ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปสีน้ำเงิน ภาชนะรองรับมูลฝอยอินทรีย์หรือขยะเศษอาหาร สีเขียว ภาชนะรองรับมูลฝอยนำ

กลับมาใช้ใหม่หรือขยะรีไซเคิลสีเหลือง ภาชนะรองรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสีส้ม สำหรับพื้นที่ที่ต้องจัดในเรื่องความปลอดภัย หรืออาจจัดให้มีภาชนะรองรับ มูลฝอยในลักษณะโปร่งใสก็ได้ โดยขอให้มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกประเภทขยะโดยชัดเจน

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้มะหาด มีการวางแผนการเก็บขนมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีการเก็บขน มีการวางแผนการเก็บขนขยะมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอย ให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้า เป็นเวลาพอสมควร (ตามข้อ 9 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560)

4. การจัดการขยะปลายทาง

4.1 ขยะอันตรายชุมชนร้อยละ 100 ที่จัดเก็บและรวบรวมได้ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หมายถึง ขยะอันตรายชุมชนที่ได้รับการจัดเก็บและรวบรวมในแต่ละจุดรวบรวมขยะอันตรายชุมชน ที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำไ้มะหาดได้จัดเตรียมไว้หมู่บ้านละ 1 จุด และได้รับการเก็บขน และนำส่งไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา เพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการโดยไม่มีขยะอันตรายตกค้าง

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{ปริมาณขยะอันตรายชุมชนที่จัดรวบรวมส่งไปกำจัด ณ สถานที่กำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ}}{\text{ปริมาณขยะอันตรายชุมชนที่รวบรวมได้ในพื้นที่รวบรวมทั้งหมด}} \times 100 = \text{ร้อยละ } \dots$$

4.2 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ร้อยละ 80 ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้น จำนวน 4 ประเภท ได้แก่ มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ได้รับการบริหารจัดการที่ถูกหลัก เช่น ขยะอินทรีย์ถูกนำไปใช้ประโยชน์ ทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักอินทรีย์ หรืออื่นๆ ขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ถูกคัดแยก จำหน่าย ร้านรับซื้อของเก่า หรือนำไปใช้ประโยชน์ต่อเนื่อง ขยะอันตรายชุมชนคัดแยกไปรวบรวม ที่จุดรวบรวมที่กำหนดของหมู่บ้าน/ชุมชน ขยะทั่วไปนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ ได้แก่ การฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (sanitary landfill) การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ การกำจัดด้วยพลังงานความร้อนการแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงาน เช่น เชื้อเพลิง RDF เชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า การส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ เป็นต้น การเผาพร้อมระบบควบคุมมลพิษ การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) การกำจัดแบบผสมผสาน การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า 50 ตัน/วัน และเตาเผาขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย หรือวิธีอื่นที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

1.1 นิยาม

- ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น = อัตราการเกิด ขยะมูลฝอยชุมชนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในปี พ.ศ. 2561 ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษ (กิโลกรัม/คน/วัน) คูณด้วยจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2561 คูณด้วย 365 วัน

- ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ระดับจังหวัด = ผลรวมปริมาณขยะมูลฝอยชุมชน ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ระดับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งในจังหวัด (ยกเว้น อบจ.)

- การกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ หมายถึง สถานที่ที่มีระบบกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ การฝังกลบอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (sanitary landfill) การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิงหรือพลังงาน เช่น เชื้อเพลิง RDF เชื้อเพลิงเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า การส่งเป็นวัตถุดิบให้โรงงานปูนซีเมนต์ เป็นต้น การเผาพร้อมระบบควบคุมมลพิษ การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) การ

กำจัดแบบผสมผสาน การฝังกลบแบบเทกองควบคุม (Control Dump) ขนาดน้อยกว่า 50 ตัน/วัน และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า 10 ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย หรือวิธีอื่นที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

1.2 สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่ อปท.ในอำเภอที่ถูกส่งกำจัด ณ สถานที่ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ}}{\text{ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในพื้นที่ อปท.ของอำเภอ ในปี พ.ศ.2562}} \times 100 = \text{ร้อยละ } \dots$$

5. เป้าหมายอื่นๆ

5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีถนนอย่างน้อย 1 สายทาง ความยาวระยะทาง ไม่น้อยกว่า 500 เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “1 อปท. 1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอที่ได้จัดทำโครงการ 1 อปท.1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ}} \times 100 = \text{ร้อยละ } \dots$$

หมายเหตุ อปท. หมายถึง (เทศบาล และ อบต.)

5.2 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ศาสนสถาน ประชารัฐสร้างสุข 5 ส. ตามหนังสือ สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ ยล 0023.6/ว 087 ลงวันที่ 28 มกราคม 2562 อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอที่ได้จัดทำโครงการ 1 อปท.1 วัด ประชารัฐสร้างสุข 5 ส.}}{\text{จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด}} \times 100 = \text{ร้อยละ } \dots$$

หมายเหตุ อปท. หมายถึง (เทศบาล และ อบต.)

5.3 ห้องน้ำสาธารณะร้อยละในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ (เช่น โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ได้รับการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่น สะอาดและปลอดภัย”

ห้องน้ำสาธารณะ หมายถึง ห้องน้ำในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ได้แก่ ห้องน้ำสถานที่ท่องเที่ยว ห้องน้ำในที่ทำการ อปท. ห้องน้ำในสถานบริการของ อปท. หรือที่สาธารณะอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของ อปท.

สูตรการคำนวณตัวชี้วัดความสำเร็จ

$$\frac{\text{จำนวนสถานที่ที่มีห้องน้ำสาธารณะที่ได้รับการดูแลตามโครงการฯ ในอำเภอนั้น}}{\text{จำนวนสถานที่ที่มีห้องน้ำสาธารณะของทุก อบต.ในอำเภอ}} \times 100 = \text{ร้อยละ} \dots$$

อปท. หมายถึง (เทศบาล และ อบต.)

บทที่ 4

มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนให้มีประสพผลสำเร็จ

มาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนประสพผลสำเร็จ โดยเริ่มต้น คือให้ประชาชนเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดวินัยลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือยหรือไม่จำเป็น เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย แล่งกำเนิด สนับสนุนการผลิตและการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการใช้ซ้ำ การคัดแยกและนำขยะมูลฝอยและขยะอันตรายไปใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุดก่อนการกำจัด ในขั้นสุดท้าย ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจรีไซเคิล รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้ครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคบริการ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวคัดแยกและลดปริมาณ ในส่วนของภาคเอกชนต้องมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถใช้ซ้ำ หรือนำกลับมาแปรรูปใช้ใหม่ ตามหลักการ 3Rs ภาครัฐเป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายในหน่วยงาน และส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้ครบวงจร ขยะมูลฝอยที่เราพบเห็นกันในชีวิตประจำวันนั้น เกิดจากครัวเรือน สถานประกอบการ รวมถึงสถานที่สาธารณะ ดังนั้น จึงต้องใช้มาตรการต่างๆ ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้

1. มาตรการการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด (ต้นทาง)

เพื่อเป็นการจัดการขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและนำกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งเพื่อป้องกันและควบคุมการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางมีแนวทางการจัดการ ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้หลักการ 3Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ 3 ช คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่)

1) Reduce (ใช้น้อย)

การใช้น้อย คือ การลดระดับการใช้ในปัจจุบัน ควบคุมปริมาณการใช้ให้อยู่ในสัดส่วนที่พอเหมาะ เพื่อเป็นการลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนการใช้ทิชชู ใช้ปิ่นโตแทนการใช้โฟม การไม่รับถุงพลาสติก การเลือกซื้อบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หลีกเลี่ยงการซื้อวัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียว การบริโภคที่พอเพียง เป็นต้น

2) Reuse (ใช้ซ้ำ)

การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า การใช้ภาชนะที่สามารถใช้ซ้ำได้ การใช้บรรจุภัณฑ์ซ้ำหลายครั้งก่อนทิ้ง การเลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้ซ้ำได้ การดัดแปลงของเหลือใช้มาใช้ประโยชน์ การซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ ให้ใช้ได้ใหม่

3) Recycle (นำกลับมาใช้ใหม่)

การนำกลับมาใช้ใหม่ คือ การคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และสำนักงานเพื่อนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ขยะรีไซเคิลแยกโดยทั่วไปได้ 4 ประเภท คือ แก้ว กระดาษ พลาสติก และโลหะ/อโลหะ โดยการเลือกสินค้าที่ทำมาจากวัสดุที่สามารถรีไซเคิลได้ หรือการร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการคัดแยกขยะ และการนำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ เป็นต้น

1.2 การคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือแหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

สนับสนุนและขยายผลให้ประชาชนมีการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือแหล่งกำเนิดมูลฝอย ตั้งแต่ระดับครัวเรือน สถานศึกษา สถานประกอบการ สถานที่ราชการ ศาสนสถาน สถานบริการต่างๆ ทั้งในชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยก ขยะมูลฝอย และการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ให้มากที่สุด อาทิ

1) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่ โดยบรรจุขยะทั่วไป ลงในถุงขยะสีน้ำเงิน และขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

2) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่และขยะเศษอาหารหรือ ขยะอินทรีย์ โดยบรรจุขยะทั่วไปลงในถุงขยะสีน้ำเงิน ขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์บรรจุลงในถุงขยะสีเขียว หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

3) คัดแยกขยะทั่วไปออกจากขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย โดยบรรจุขยะทั่วไปลงในถุงขยะสีน้ำเงิน ขยะรีไซเคิลหรือขยะที่นำกลับมาใช้ใหม่บรรจุลงในถุงขยะสีเหลือง และขยะเศษอาหารหรือขยะอินทรีย์บรรจุลงในถุงขยะสีเขียว และขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชนบรรจุลงในถุงขยะสีส้ม หรือถุงที่มีสัญลักษณ์หรือข้อความระบุอยู่บนถุงก็ได้

เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการจัดการขยะจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตามหลักการของ “ประชารัฐ” เพื่อคัดแยกขยะที่ต้นทางตามหลักการ 3Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ 3 ช คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ หมู่บ้าน/ชุมชน สถานศึกษา สถานพยาบาล วัด/ศาสนสถาน ร้านอาหาร โรงงาน เป็นต้น

1.3 การจัดการขยะโดยเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)”

เป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือโดยสมัครใจของบุคคลที่มีความสนใจ มีความสมัครใจ มีความเสียสละ และอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง โดยมีจำนวน อถล. ที่เกิดขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนครัวเรือนที่มีอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมมือในการวางแผนและเลือกวิธีการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน ตั้งแต่การส่งเสริม และสนับสนุนการลดการเกิดขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย การจัดกิจกรรมร่วมกันในชุมชน เช่น การจัดตั้งธนาคารขยะ การจัดตลาดนัดขยะ การเชิญชวนเอกชนเข้ามารับซื้อขยะในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นกระบอกเสียงในการสร้างความรู้และความเข้าใจแก่ประชาชนในการคัดแยกขยะและการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย จัดกิจกรรมร่วมกันในการทำความสะอาดในวันสำคัญต่างๆ การส่งเสริมการเลี้ยงไส้เดือนดิน ฯลฯ สำหรับการจัดกิจกรรมต่างๆ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละพื้นที่

2. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บขนขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กลางทาง)

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดระบบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะมูลฝอย ประเภทต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การกำจัดขยะมูลฝอยต่อไป โดยต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 การสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และปริมาณขยะมูลฝอยที่ท้องถิ่นจัดเก็บและนำไปกำจัด โดยให้เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2560 และนำมาเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2559 เช่น ปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้เพื่อนำไปกำจัด องค์ประกอบขยะที่จัดเก็บได้ในพื้นที่ ค่าใช้จ่าย ในการดำเนินการทุกด้าน และควรพิจารณาความครอบคลุมพื้นที่การให้บริการการเก็บขนว่าครอบคลุมทุกพื้นที่หรือไม่ หากไม่ครอบคลุมควรมีการส่งเสริมให้เกิดการบริการที่ครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบันทึกข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (มพ.2) ผ่านระบบสารสนเทศเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์กำหนดนโยบาย การวางแผนงาน/โครงการ และการเลือกใช้เทคโนโลยีในการ

กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งในปี พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำฐานข้อมูลขยะมูลฝอย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 เช่นกัน ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำฐานข้อมูล การบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยการเก็บรวบรวมผลจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิ ขยะที่จัดเก็บได้จากครัวเรือน สถานที่ กำจัดขยะ หน่วยงานที่รับจ้างเก็บ ขน หรือรับกำจัดขยะ เป็นต้น เพื่อนำมาประมวลผลข้อมูลใช้สำหรับ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการต่อไป

2.2 การรณรงค์และประชาสัมพันธ์การลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือ แหล่งกำเนิดขยะ มูลฝอย เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน

ได้ตระหนักและมีจิตสำนึกในการลดปริมาณและคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง หรือ แหล่งกำเนิดมูลฝอย อาทิ การจัดตั้งธนาคารขยะ การสนับสนุนถังขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชนในครัวเรือน ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยทั่วไปและการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ การนัดเวลาการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เช่น การกำหนดวันและเวลาในการเก็บและขนขยะมูลฝอย การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในการลดปริมาณและการคัดแยกขยะมูลฝอย และการส่งเสริมการนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในแต่ละครัวเรือนสามารถจำหน่ายขยะขายได้ เป็นต้น

2.3 การจัดวางภาชนะรองรับขยะแบบแยกประเภท อย่างน้อย 2 ประเภท ไว้ในที่สาธารณะและสถานที่

สาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้นๆ ได้แก่ ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยทั่วไปสีน้ำเงิน ภาชนะรองรับขยะมูลฝอยรีไซเคิลหรือขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยอาจจัด ภาชนะรองรับมูลฝอยให้มีลักษณะโปร่งใสก็ได้

สำหรับในพื้นที่ของเอกชน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง สถานที่ของเอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้ ต้องจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอย ให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่แห่งนั้นด้วย โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าว ได้แก่ ปั้มน้ำมัน หอพัก โรงแรม ห้างสรรพสินค้า สถานที่จำหน่ายอาหาร ตลาด น้ำ/ตลาดนัด/ถนนคนเดิน สถานบันเทิง สถานที่ท่องเที่ยว และสถานพยาบาลของเอกชน ฯลฯ

2.4 กำหนดจุดหรือสถานที่รวบรวม “ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน” โดยการจัดวางภาชนะรองรับขยะพิษ หรืออันตรายจากชุมชนไว้ในพื้นที่ที่มีประชาชนทั้ง 7 หมู่บ้าน โดยกำหนดหมู่หรือชุมชนละ 1 จุด ได้แก่ ม.1 ตาดีกาบ้านปี ซัด, ม.2 ตาดีกาบ้านน้ำเย็น, ตาดีกาบ้านทุ่งคา, ม.3 ตาดีกาบ้านป่าพ้อ, ม.4 มัสยิดบ้านปอเมาะ, ม.5 ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ม.5, ม.6 สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่, ม.7 อาคารอเนกประสงค์บ้านสีคง ซึ่งปัจจุบันองค์การบริหารส่วน ตำบลลำใหม่มีจำนวน 7 หมู่บ้าน 1,204 ครัวเรือน

2.5 กำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางในการเก็บขนขยะมูลฝอยให้แก่ประชาชน และประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ ประชาชนทราบอย่างเปิดเผยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ อาทิ เสียงตามสาย หอกระจายข่าว ป้ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.6 จัดให้มีระบบการเก็บขนขยะมูลฝอย โดยให้มียานพาหนะขนส่งขยะมูลฝอยที่เพียงพอ และนำส่งกำจัดให้ ถูกหลักวิชาการของเทศบาลนครยะลาให้ดำเนินการตามมาตรฐานและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.7 ออกข้อกำหนดท้องถิ่น คือ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.2551 ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย ตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ประกอบกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. 2560 ตลอดจนอัตราค่าธรรมเนียมในการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย ตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.2551

2.8 สร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ชุมชน/หมู่บ้าน และองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ในการ เก็บรวบรวม การเก็บขน การรีไซเคิล และการกำจัดอย่างปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม ตามหลักการ 3Rs คือ (Reduce Reuse และ Recycle) หรือ 3 ช คือ (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่)

3. มาตรการการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนให้ได้รับการจัดการ อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ (ปลายทาง) การสร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอย แบบชุมชนมีส่วนร่วม

ขยะมูลฝอยชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้นรายวัน ควรได้รับการจัดการและกำจัดให้หมดเป็นประจำทุกวัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างขึ้นอีก และให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการขยะมูลฝอยด้วยการ คัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิดตามหลักการ 3 ข การให้ความรู้เรื่องคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี และการรณรงค์การคัดแยก ณ แหล่งกำเนิดอย่างต่อเนื่อง โดยให้มีสถานที่หรือศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมเพื่อกำจัดขยะมูลฝอย หรือแปรรูป ขยะมูลฝอยเพื่อผลิตพลังงาน เพื่อนำขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์มากที่สุด ส่วนที่เหลือ จึงนำไปกำจัดยังศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม (Custer) ซึ่งจะทำการขยะมูลฝอยในชุมชนลดลง และยังลดต้นทุนการกำจัดอีกด้วย

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการนำขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปกำจัด ณ ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวม เพื่อกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่มีการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดขยะมูลฝอย ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ในหมวดที่ 3 เป็นต้นไป คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อจัดให้มีการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อ 13 วรรคสอง กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลงร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยอนุโลม

4. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายอื่นๆ

4.1 แนวทางการดำเนินโครงการ “1 อบต. 1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

วิธีดำเนินการ

ระดับพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 สำรวจ และคัดเลือกถนนที่อยู่ในพื้นที่ เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ “ถนนท้องถิ่น ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) เป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนลาดยาง หรือถนนลูกรัง จำนวน 1 สายทางความยาวระยะทาง ไม่น้อยกว่า 500 เมตร และกว้าง 3 - 6 เมตร

(2) ถนนเป็นแลนด์มาร์ก (Landmark)

(3) ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่

1.2 จัดตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการพัฒนา “ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” โดยประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางและนโยบายในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

1.3 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมบริเวณถนนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย

1.4 จัดกิจกรรม และรณรงค์เพื่อพัฒนา ปรับปรุง ดูแล และรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย บริเวณถนน ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และประชาชนโดยดำเนินการ ดังนี้

(1) ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ (บัวตอง เฟื่องฟ้า (สีชมพูเข้มหรือสีแดง) ชมพูพันธุ์ทิพย์ ตะแบก อินทนิล ฯลฯ) หรือไม้ยืนต้นประจำท้องถิ่น/อำเภอ/จังหวัด (ทองกวาว เสลา สารภี สะเดา สัก จามจุรี มะขาม นนทรี บุนนาค ฯลฯ) เพื่อให้ดูร่มรื่น และสวยงามทั้งสองข้างทางถนน

(2) ปรับปรุงทิวทัศน์สองข้างทางให้สะท้อนถึงวัฒนธรรม วิถีชุมชน หรือเอกลักษณ์ของชุมชน

(3) มีการดูแลสิ่งแวดล้อมของถนนอย่างเป็นระบบ เช่น กระบวนการรักษาความสะอาด การจัดเก็บขยะ การคัดแยกขยะให้กลมกลืนกับสภาพ และมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการอย่างชัดเจน

(4) กรณีไหลทาง หรือสองข้างทางของถนน ควรมีการจัดระบบการระบายน้ำโดยใช้หลักการธนาคารน้ำใต้ดิน (ระบบปิด) ไปดำเนินการ เพื่อให้มีการระบายน้ำที่รวดเร็ว

1.5 ประกาศ “ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม” ระดับพื้นที่ และรายงานผลการดำเนินงาน

4.2 แนวทางโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข: พัฒนาวัดด้วยแนวทาง 5ส. ที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมของ อบต.

กิจกรรม 5 ส. เป็นปัจจัยพื้นฐานการบริหารคุณภาพ ที่จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในที่ทำงานให้เกิดบรรยากาศที่น่าทำงาน เกิดความสะอาดเรียบร้อยในสำนักงาน ถูกสุขลักษณะ ทำให้พนักงานสามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ สร้างทัศนคติที่ดีของพนักงานต่อหน่วยงาน

กิจกรรม 5 ส. เป็นกลยุทธ์อีกวิธีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ เป็นกิจกรรมที่ทำแล้วเห็นผลเร็วและชัดเจน นอกจากนั้นกิจกรรม 5 ส. จะเป็นพื้นฐานในการนำวิธีการบริหารใหม่ๆ เข้ามาใช้ในอนาคตต่อไป

กิจกรรม 5 ส. เป็นแนวทางการจัดระเบียบเรียบร้อยในที่ทำงานก่อให้เกิดสภาพการทำงานที่ดีปลอดภัย มีระเบียบเรียบร้อย นำไปสู่การเพิ่มผลผลิต

- **ส1 : สะสาง** คือ การแยกของที่ต้องการ ออกจากของที่ไม่ต้องการและจัดของที่ไม่ต้องการทิ้งไป
- **ส2 : สะดวก** คือ การจัดวางสิ่งของต่างๆ ในที่ทำงานให้เป็นระเบียบเพื่อความสะดวก และ ปลอดภัย
- **ส3 : สะอาด** คือ การทำความสะอาด เครื่องมือ อุปกรณ์ และสถานที่ทำงาน
- **ส4 : สุขลักษณะ** คือ สภาพหมดจด สะอาดตา ถูกสุขลักษณะ และรักษาให้ตลอดเวลา
- **ส5 : สร้างนิสัย** คือ การอบรม สร้างนิสัยในการปฏิบัติงานตามวินัย ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

วิธีดำเนินการ

1.1 แบ่งพื้นที่ความรับผิดชอบเพื่อให้มีผู้รับผิดชอบในการนำการทำกิจกรรม โดยทุกพื้นที่จะต้องกำหนดแผนปฏิบัติการในการจัดทำ 5ส เช่น ส2 สะดวก และ ส3 ทำความสะอาดให้ทำทุกวัน ในส่วนของ ส1 สะสาง อาจทำทุกวันพระ หรือ เดือนละ 1 ครั้ง ฯลฯ

1.2 หัวข้อต่างๆ ที่ควรมีอยู่ในการดำเนินกิจกรรม 5ส คือ

(1) รายละเอียดกิจกรรม เป็นการกำหนดกิจกรรมในเรื่อง 5ส ของพื้นที่ว่ามีอะไรบ้างตามขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม 5ส

(2) ระยะเวลาดำเนินการ จะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าช่วงใดจะทำอะไร ใช้เวลาเท่าไรในการดำเนินงาน

(3) ผู้รับผิดชอบในแต่ละหัวข้อ

(4) มีการประชุมของสมาชิกที่อยู่ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ

(5) จัดให้มีการประเมินความคืบหน้าของการดำเนินกิจกรรม

4.3 แนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำท้องถิ่นสะอาดและปลอดภัย”

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริการสาธารณะดังกล่าว จึงได้กำหนดให้การพัฒนาห้องน้ำสาธารณะในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อมอบเป็นของขวัญปีใหม่ให้กับประชาชน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้ห้องน้ำสาธารณะเป็นแหล่งแพร่เชื้อโรคติดต่อ และเพื่อความพึงพอใจของประชาชน และนักท่องเที่ยว โดยเน้นพัฒนาส่วนสาธารณะให้ได้มาตรฐาน 3 เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

1.1 สะอาด หมายถึง ห้องน้ำจะต้องได้รับการดำเนินการให้ถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitation Conditions) เช่น ห้องน้ำและสุขภัณฑ์ทั้งหมดจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการ เช่น น้ำสะอาด สบู่ล้างมือ กระดาษชำระเพียงพอ การเก็บ กัก หรือบำบัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องและมีสภาพแวดล้อมสวยงาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ใช้บริการ

1.2 เพียงพอ หมายถึง ต้องมีห้องน้ำให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้บริการรวมถึง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ และห้องน้ำต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

1.3 ปลอดภัย หมายถึง ผู้ใช้บริการจะต้องปลอดภัยขณะใช้ห้องน้ำ เช่น สถานที่ตั้งต้องไม่เปลี่ยว จัดห้องน้ำแยกเพศชาย – หญิง

วิธีดำเนินการ

1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาห้องน้ำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ ได้แก่ ห้องน้ำในสำนักงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 1 แห่ง เพื่อความพึงพอใจของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยเน้นพัฒนาห้องน้ำสาธารณะให้ได้มาตรฐาน 3 เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน ๓ ด้าน ๑๖ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

(1) เกณฑ์ด้านความสะอาด (Healthy:H)

(1.1) พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม ที่กีดโถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีใช้งานได้

(1.2) มีน้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีลูกน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาดอยู่ในสภาพดีใช้งานได้

(1.3) มีกระดาดชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการฟรี) หรือสายฉีดน้ำที่สะอาด อยู่ในสภาพดี และใช้งานได้

(1.4) อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระจก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี และใช้งานได้

(1.5) สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

(1.6) ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือ หรือบริเวณใกล้เคียง

(1.7) มีการระบายอากาศดี และไม่มีกลิ่นเหม็น

(1.8) สภาพที่ระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่ว แตก หรือชำรุด

(1.9) จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ

(2) เกณฑ์ด้านความเพียงพอ (Accessibility:A)

(2.1) จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงวัย หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที่

(2.2) ห้องน้ำสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

(3) เกณฑ์ความปลอดภัย (Safety:S)

(3.1) บริเวณที่ตั้งห้องน้ำต้องไม่อยู่ที่ล้นตา/เปลี่ยว

(3.2) กรณีที่มีห้องน้ำตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องสำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์

ที่ชัดเจน

(3.3) ประตู ที่จับเปิด – ปิด และที่ล็อคด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้

(3.4) พื้นห้องน้ำแห้ง

(3.5) แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ

1.2 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนร่วมกันพัฒนาห้องน้ำสาธารณะต่างๆ ให้สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

1.3 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องน้ำสาธารณะต่างๆ ให้สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย

1.4 รายงานและติดตามผลการดำเนินการ

มาตรการ แนวทาง และกิจกรรมการดำเนินการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายการปฏิบัติ

มาตรการที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
1. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (มฝ.2) ผ่านระบบสารสนเทศ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	1.1 มีการอบรมเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ ให้เข้าใจวิธีการรายงานข้อมูลในแบบรายงานผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยประจำเดือนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (มฝ.2) ผ่านระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	- สถ. - จังหวัด	- จังหวัด - อปท. - อำเภอ
	1.2 มีการตั้งคณะทำงานและประชุมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนมีการรายงาน	- อบต.	- สถ.อ.
2. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการออกข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	- มีการออกข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย และมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการออกข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย	- อบต.	- จังหวัด
3. อำเภอมีการประชุมคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	-อำเภอจัดประชุมคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด	- จังหวัด	- สถ. - ภาคเอกชน - จังหวัด

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๑ ด้านการบริหารจัดการ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
4. การจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน และมีการประชุมดำเนินกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนในพื้นที่อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	4.1 จังหวัดจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับจังหวัด	- จังหวัด	- สถจ.
	4.2 อำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการขยะสนับสนุนการปฏิบัติงานของอปท. ในเขตอำเภอ	- อำเภอ	- ปค. - สถจ.
	4.3 อปท. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับ อปท. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ดำเนินงานจัดการขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่ โดยคณะกรรมการระดับ อปท. จะต้องไปจัดอบรมให้ความรู้กับประชาชนคัดแยกขยะมูลฝอยในระดับครัวเรือนและบริเวณจุดรวบรวมขยะหมู่บ้าน/ชุมชน	- อปท.	- ปค. - สถจ.

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
5. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3x ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ	5.1 จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รณรงค์วิธีการนำขยะไปใช้ประโยชน์ผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านหรือสถานีวิทย์ของรัฐ กระตุ้นหมู่บ้าน/ชุมชนเห็นประโยชน์ 3x (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่)	- จังหวัด - อำเภอ - อปท.	- จังหวัด - อำเภอ
	5.2 จังหวัดจัดประชุมนายอำเภอและหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและช่วยเป็นผู้นำในการบูรณาการขับเคลื่อนในระดับพื้นที่	- จังหวัด	- อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	5.3 จัดประชุมผู้บริหาร ปลัด อปท. กำหนดผู้ใหญ่บ้าน มอบหมายนโยบายการบริหารจัดการขยะในระดับอำเภอ	- อำเภอ	- อปท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	5.4 อปท. จัดอบรมการสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์จากขยะแก่ประชาชนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ เช่น โซฟาดังขยะ โต๊ะเก้าอี้เครื่องใช้ภายในบ้านจากไม้เก่า เต้าเผาไร้ควัน ไล่เดือนดินทำปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น	- อปท. - หมู่บ้าน/ชุมชน	- สถจ. - สถอ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
5. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ 3x ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ ให้เป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ	5.5 อปท. จัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเห็นคุณค่าของขยะก่อนนำไปทิ้งอย่างไร้ประโยชน์ เช่น ผ้าปารีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะ โรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น	- อปท.	- จังหวัด - สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	5.6 ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน (ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติก กงดใช้โฟม และรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้า	- จังหวัด - อำเภอ - อปท.	- ทุกหน่วยงาน - ภาคเอกชน - ภาคการศึกษา - ภาคศาสนา - ภาคประชาสังคม - ภาคประชาชน
	5.7 สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย เช่น ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน	- อปท.	- ปค. - สถ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>6. ขยะเปียกถูกคัดแยกและจัดการโดยผู้ผลิตขยะ แบ่งเป็น 2 เป้าหมาย ดังนี้</p> <p>6.1 ครั้วเรื่อนร้อยละ 100 ที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้ ได้รับการส่งเสริมให้จัดทำถังขยะเปียก</p> <p>6.2 องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดทำถังขยะเปียกรวม และมีการจัดเก็บขยะเปียกที่ครั้วเรื่อนคัดแยกไว้ อย่างน้อย 1 แห่ง (สำหรับครั้วเรื่อนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครัวเรือนได้)</p>	6.1.1 อปท. สํารวจข้อมูลครั้วเรื่อนมีความพร้อมและไม่มีความพร้อมทำถังขยะเปียก	- อปท.	- สถจ. – ภาคประชาชน - ภาคเอกชน
	6.1.2 อปท. แนะนำ ส่งเสริม และขอความร่วมมือให้ครั้วเรื่อนจัดทำถังขยะเปียก สำหรับครั้วเรื่อนที่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครั้วเรื่อนได้ รวมถึงสาธิตวิธีการใช้งาน	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	6.2.1 อปท. จัดทำประกาศขอความร่วมมือประชาชนที่มีความต้องการนำขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น เลี้ยงสัตว์ ทำปุ๋ยอินทรีย์ และลงทะเบียนเพื่อเชิญชวนนำขยะไปใช้ประโยชน์	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	6.2.2 อปท. จัดทำถังขยะเปียกรวมสำหรับครั้วเรื่อนที่ไม่มีบริเวณหรือพื้นที่ในการจัดทำถังขยะเปียกครั้วเรื่อนได้ และจัดทำแผนเก็บขนประกาศให้ประชาชนทราบ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	6.2.3 อปท. จัดเก็บขยะเปียกที่ครั้วเรื่อนคัดแยกไว้ดำเนินการตามกระบวนการต่อไป	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
7. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์	7.1 อปท. จัดกิจกรรมให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และสร้างจิตสำนึก แก่ประชาชนในพื้นที่ ในเรื่อง 3Rs หรือ 3 ช. วิธีการคัดแยกขยะ วิธีการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์	- อปท.	- สถจ. - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	7.2 อปท. จัดกิจกรรม การลดปริมาณ การคัดแยก และการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ ผ่านรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ผ้าป่ารีไซเคิล การล่องเรือเก็บขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกไข่/สิ่งของ กิจกรรมตลาดนัดมือสอง กิจกรรมที่เกิดขึ้นจากอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก ฯลฯ	- อปท.	- สถจ. - จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
7. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์	7.3 สถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัด อปท. และโรงเรียนในสังกัด สพฐ. ตลอดจนสถาบันการศึกษา ในพื้นที่ จัดกิจกรรมให้ความรู้ 3Rs หรือ 3 ช. คือ วิธีการลดปริมาณขยะและคัดแยกขยะ การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ให้แก่เด็ก นักเรียน และนักศึกษา และการอำนวยความสะดวกให้แก่โรงเรียน สถานศึกษา วัด หรือหน่วยงานราชการในพื้นที่ โดยการจัดตั้งภาชนะรองรับแบบแยกประเภท ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะ	- สถานศึกษาในสังกัด อปท. ทุกแห่ง - อปท.	- จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	7.4 ขอความร่วมมือ “ประชารัฐ” ตั้งแต่ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคประชาสังคม/ภาคประชาชน (ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด) ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรม ลดการใช้ถุงพลาสติก งดใช้โฟม และรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้า	- จังหวัด - อำเภอ - อปท.	- ทุกหน่วยงาน - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
7. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ร้อยละ 40 ถูกนำไปใช้ประโยชน์	7.5 สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้คัดแยก ขยะมูลฝอยรายย่อย อาทิ ซาเล้ง ร้านค้าของเก่า เครือข่ายชุมชน เข้ามาบริการในหมู่บ้าน/ชุมชน	- อปท.	- จังหวัด - อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	7.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานประกอบการภาคเอกชน ลด ละ เลิก การใช้ถุงพลาสติกและโฟม หรือนำถุงพลาสติกและโฟมกลับมาใช้ประโยชน์ หรือขอความร่วมมือจากภาคเอกชนไม่ใช้ถุงพลาสติกใส่สินค้าและให้สร้างแรงจูงใจให้แก่ประชาชนในการใช้ถุงผ้าแทน	- อปท.	- จังหวัด - หอการค้าจังหวัด - สภาอุตสาหกรรมจังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
	7.7 จัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน	- อปท.	- จังหวัด - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
8. การจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะที่คัดแยกแล้วไปจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า เช่น ตลาดนัดขยะ ฯลฯ โดยสามารถพิจารณานำเอามาใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนรวมได้ อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 กลุ่ม และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อย 1 โครงการ	-อปท. ร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จัดการรวมกลุ่มประชาชนที่สมัครใจตั้งเป็นกลุ่มบริหารจัดการขยะ และจัดหาสถานที่ทำการกลุ่มและนัดหมายผู้ค้าของเก่ารับซื้อ หรือกลุ่มจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนขยะเป็นเงินหรือสิ่งของที่มีมูลค่า อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	- อปท.	- ปค. - สกจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
9. คริวเรือน ร้อยละ 60 เข้าร่วมเครือข่าย “อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก” เพื่อส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอย	-อปท. “รับสมัครอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.)” และอบรมให้ความรู้จัดตั้งเป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือโดยสมัครใจ มีความเสียสละและอุทิศตนในการทำงานด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้อง และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง	- อปท.	- สถ. - สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย “อาสาสมัครรักษารักษาโลก” อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	<p>-อปท. มีโครงการ/กิจกรรมรณรงค์จิตสำนึกบริหารจัดการขยะมูลฝอย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จัดกิจกรรมการจัดการมูลฝอยของชุมชน เริ่มจากการลดการเกิดมูลฝอย คัดแยกมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย และรวบรวมมูลฝอย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการเก็บขนของ อปท. 2) การจัดกิจกรรมการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น นัดเวลาเก็บขนมูลฝอย เก็บกวาดมูลฝอย 3) สอดส่องดูแล เฝ้าระวัง และรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของหมู่บ้าน/ชุมชน ตลอดจนสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ 4) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการลดและคัดแยกขยะ กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ลดการใช้ถุงพลาสติก งดใช้โฟม และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน ฯลฯ 	- อปท.	<ul style="list-style-type: none"> - สถจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ด้านการจัดการขยะต้นทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการจัดกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย “อาสาสมัครรักษาดูโลก” อย่างน้อยปีละ 6 ครั้ง	<p>5) เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์เพื่อขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ภาคราชการ ภาคการศึกษา ภาคศาสนา ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการจัดการมูลฝอยในหมู่บ้าน/ชุมชน</p> <p>6) มีการรณรงค์การจัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ตลอดทั้งปีตามโครงการมือถือเก่าไป ชีวิตใหม่มา</p>		

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๓ การจัดการขยะกลางทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
11. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทในสถานที่สาธารณะ	11.1 สำรวจสวนสาธารณะและสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อประเมินสถานการณ์และเตรียมการจัดหาภาชนะ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	11.2 จัดหาภาชนะรองรับขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทในสวนสาธารณะ มัสยิด วัด โรงเรียน และสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบให้ครบทุกแห่ง	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	11.3 จัดหายานพาหนะขนส่งขยะมูลฝอยและพนักงานประจำรถให้เพียงพอกับปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	11.4 ตรวจสอบและป้องกันมิให้ขยะมูลฝอยน้ำ หรือสิ่งอื่นที่เกิดจากการขนส่งขยะมูลฝอยตกหล่นรั่วไหลออกจากรถเก็บขนขยะมูลฝอย	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	11.5 การทำความสะอาดยานพาหนะให้มีความสะอาดเป็นประจำทุกครั้งที่มีการขนส่งขยะ	- อปท.	- สถจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	12. องค์การบริหารส่วนตำบลลำใหม่ มีการวางระบบการเก็บขนมูลฝอยให้สอดคล้องกับพื้นที่ (เฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเก็บขน)	12.1 มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางเก็บขน โดยสามารถทำเป็นปฏิทินการเก็บขน	- อปท.
12.2 ทำประชาสัมพันธ์ เพื่อแจ้งให้ประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน		- อปท.	- ภาคเอกชน/ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๔ การจัดการขยะปลายทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
13. ขยะอันตรายชุมชน ร้อยละ 100 ที่จัดเก็บและรวบรวมได้ ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	13.1 อปท. ประชาสัมพันธ์ประเภทขยะอันตรายชุมชน	- อปท.	- จังหวัด/อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	13.2 อปท. ประกาศจตุรรวบรวมขยะอันตรายชุมชน และวัน เวลาเก็บขน	- อปท.	- สถจ. /อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	13.3 เทศบาล/อบต. ประสาน อบจ. รวบรวมขนส่งไปกำจัดตามหลักวิชาการ	- อปท.	- สถจ. /อบจ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
14. ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ร้อยละ 80 ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ	14.1 ขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นและผ่านกระบวนการคัดแยกแล้ว ถูกนำไปกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่ นำส่งกำจัดไปศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยรวมของเทศบาลนครยะลา ถูกต้องตามหลักวิชาการ (sanitary landfill) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ และน้ำหมักชีวภาพตามหลักวิชาการ	- อปท.	- สถจ. - ทสจ. - สสภ.ที่ 16 - คพ. - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	14.2 รวบรวมตัวเลขปริมาณขยะที่ อปท. เก็บขนไปกำจัดที่ระบบกำจัด หรือประสานขอตัวเลขปริมาณที่บ่อหรือระบบกำจัดของเอกชนที่ อปท. จ้างเก็บ/ขน/กำจัด เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยของ อปท. และรายงานข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ สถ.	- อปท.	- สถจ. - ทสจ. - สสภ.ที่ 16 - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน
	14.3 อปท. ส่งเสริมประชาชนกำจัดขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยคำนึงความเหมาะสมของพื้นที่ โดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- อปท.	- สถ. - ทสจ. - สสภ.ที่ 16 - ภาคเอกชน/ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๔ การจัดการขยะปลายทาง			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
15. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 มีถนนอย่างน้อย 1 สายทาง ความยาวระยะทาง ไม่น้อยกว่า 500 เมตร เป็นถนนสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามแนวทางการดำเนินโครงการ “1 อปท. 1 ถนนท้องถิ่นใส่ใจสิ่งแวดล้อม”	<p>อปท. ร่วมกับประชาชนดำเนินกิจกรรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รักษาความสะอาด เก็บขยะบนถนนและบริเวณโดยรอบถนน 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณถนนให้มีความสะอาด สวยงาม เช่น ปลูกไม้ดอกไม้ประดับหรือไม้ยืนต้นประจำท้องถิ่น 3) ติดตั้งหลอดไฟบริเวณถนนให้มีแสงสว่างเพียงพอ 4) ตัดแต่งกิ่งไม้ที่ยื่นออกมาบนถนน เพื่อไม่ให้บดบังสายตาเวลาขับรถ 5) กรณีไหล่ทางหรือสองข้างทางของถนน ควรมีการจัดระบบการระบายน้ำ โดยใช้หลักการธนาคารน้ำใต้ดิน (ระบบปิด) ไปดำเนินการ เพื่อให้มีการระบายน้ำที่รวดเร็ว 	- อปท.	<ul style="list-style-type: none"> - สถจ. - อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๕ เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>16. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ต้องมีการจัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 ศาสนสถาน ประชากรรัฐสร้างสุข 5 ส. อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ</p> <p>(สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จับคู่ มัสยิด ให้จัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 มัสยิด อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ และปรับกิจกรรมหลักให้เข้ากับบริบทของพื้นที่) (สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ ได้จัดทำกิจกรรม 5 ส ศาสนสถาน ประชากรรัฐสร้างสุขในเขตพื้นที่ โดยทำความสะอาดตามหลัก 5 ส จำนวน 1 แห่ง และมัสยิด 3 แห่ง</p>	<p>1. อปท. ร่วมกับชุมชนและอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกจัดกิจกรรมวันทำความสะอาดใหญ่ (Big Cleaning Day) โดยเน้นจุดสำคัญภายในวัด ดังนี้</p> <p>1) ป้ายต่างๆ เช่น ป้ายชื่อ ทางเข้าวัด ป้ายบอกประวัติของสถานที่สำคัญ เป็นต้น</p> <p>2) ถนนทางเข้าและถนนภายในวัดควรดูแลถนนให้ราบเรียบ ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ สะอาด ไม่มีขยะ</p> <p>3) ลานวัด ควรทำความสะอาด และดูแลลานวัดให้ราบเรียบ ไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ</p> <p>4) พระพุทธรูปและรูปเคารพพระพุทธรูป ควรดูแลความสะอาด หากพบพระพุทธรูปที่ชำรุด ควรจัดการรวบรวมไว้ที่ฐานพระพุทธรูปหรืออาจขอขมาและขุดหลุมฝังในที่เหมาะสม</p> <p>5) ศาลาการเปรียญและหอสวดมนต์ ควรดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่พุทธศาสนิกชน</p> <p>6) ใต้ถุนอาคาร เป็นจุดที่ส่วนใหญ่จะมีกองขยะ เศษไม้ เศษวัสดุ น้ำขัง ทำให้เกิดยุง สัตว์ร้าย สัตว์มีพิษ หนู แมลง เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดพาหะนำโรค จึงควรดูแลให้สะอาด หาสถานที่เก็บข้าวของให้เป็นสัดส่วน</p>	<p>- อปท.</p>	<p>- สถจ.</p> <p>- ภาคเอกชน</p> <p>- ภาคประชาชน</p>

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๕ เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>16. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ต้องมีการจัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 วัด ประชาธิปไตยสร้างสุข 5 ส. อย่างน้อยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ</p> <p>(สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จับคู่ มัสยิด ให้จัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 มัสยิด อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ และปรับกิจกรรมหลักให้เข้ากับบริบทของพื้นที่)</p>	<p>7) การกำจัดขยะในทางระบายน้ำ เพื่อจะได้ไม่มีเศษวัสดุ ขยะ ขวางทางน้ำ ทำให้ตื้นเขิน ทำเขตอภัยทานสัตว์น้ำ</p> <p>8) สัตว์เลี้ยงในวัด เนื่องจากชาวบ้านนำสัตว์เลี้ยงที่ไม่ต้องการไม่ว่าจะเป็นสุนัข แมว หรือสัตว์อื่นๆ มาปล่อยที่วัดให้เป็นภาระของพระภิกษุสงฆ์</p> <p>9) วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ ของใช้ภายในวัด เช่น ถ้วย ชาม โถข้าว ช้อน ส้อม มีจำนวนมาก หากเก็บไม่เป็นระเบียบจะทำให้ใช้เวลาในการค้นหา ตามหลัก 5ส จะต้องหาได้ภายใน 30 นาที และจะใช้พื้นที่ในการเก็บน้อยเป็นระเบียบ สวยงาม</p> <p>10) อาคารเสนาสนะที่ไม่ได้ใช้งาน ควรมีการบูรณะให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน</p> <p>11) ถังขยะทั่วไป ควรให้มีถังขยะที่มีความเหมาะสมกลมกลืนกับสถานที่และวางไว้ในที่ที่เหมาะสม เช่น ทำเป็นต้นไม้เทียม ทำเป็นถังขยะแยกประเภทและมีรูปกำกับ</p> <p>12) ถังขยะเปียก ให้จัดทำถังขยะเปียกแยกต่างหากจากถังขยะทั่วไป</p>		

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๕ เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
<p>16. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ 100 ต้องมีการจัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 วัด ประชาธิปไตย ร้อยละ 5 ส. อย่างน้อยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ (สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จับคู่ มัสยิด ให้จัดทำโครงการ 1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 มัสยิด อย่างน้อยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละ 1 โครงการ และปรับกิจกรรมหลักให้เข้ากับบริบทของพื้นที่)</p>	<p>13) ถังแยกประเภท ได้แก่ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย แยกต่างหากจากถังขยะทั่วไป และถังขยะเปียก</p> <p>14) สุขา ควรดูแลรักษาห้องน้ำให้สะอาดอยู่เสมอ และหมั่นดูแลรักษา หากชำรุดให้รีบซ่อมแซม</p> <p>15) ที่วางร่ม เพื่อให้เป็นระเบียบและทำให้ใช้เนื้อที่ในการจัดเก็บน้อยและหยิบใช้ได้สะดวก</p> <p>16) ที่วางรองเท้า สำหรับผู้ที่มาสักการะบูชา จัดวางรองเท้าให้เป็นระเบียบ</p> <p>17) จุดสำคัญอื่นๆ ตามความเหมาะสม</p> <p>2. อปท.ร่วมกับชุมชน และอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลกทำความสะอาดใหญ่ (Big cleaning day) โดยเป็นบริเวณมัสยิด ภายในและภายนอกมัสยิด กำจัดขยะในทางระบายน้ำ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่างๆ ของใช้ภายในมัสยิด จัดให้มีถังขยะแยกประเภท ได้แก่ ถังขยะทั่วไป ถังขยะเปียก ถังขยะอันตราย และถังขยะรีไซเคิล</p>		

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๕ เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
17. ห้องน้ำสาธารณะร้อยละ 100 ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำ ท้องถิ่นไทย สะอาด ปลอดภัย ปลอดภัย”	<p>อปท. พัฒนาห้องน้ำสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยเน้นพัฒนาห้องน้ำสาธารณะให้ได้มาตรฐาน 3 เรื่อง คือ สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้าน ประกอบด้วย</p> <p>1) เกณฑ์ด้านความสะอาด พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีใช้งานได้ มีน้ำใช้สะอาด เพียงพอ และไม่มีลูกน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาด มีกระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งาน สายฉีดน้ำสะอาด อยู่ในสภาพดี อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ ไม่มีคราบสกปรก สบู่ล้างมือพร้อมใช้ตลอดเวลา ถึงรองรับมูลฝอยสะอาด มีฝาปิด ไม้รั้วซีม มีการระบายอากาศดี ไม่มีกลิ่นเหม็น ท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั้ว แตก หรือชำรุด มีการทำความสะอาดเป็นประจำ</p>	- อปท.	<p>- สถจ.</p> <p>- ภาคเอกชน</p> <p>- ภาคประชาชน</p>

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๕ เป้าหมายอื่นๆ			
เป้าหมายของ มท.	กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
17. ห้องน้ำสาธารณะร้อยละ 100 ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานที่สาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการปรับปรุง ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี และมีการจัดการตามแนวทางการดำเนินโครงการ “ห้องน้ำ ท้องถิ่นไทย สะอาด ปลอดภัย ปลอดโรค”	<p>2) เกณฑ์ด้านความเพียงพอ จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อย 1 ที่ ห้องน้ำสาธารณะต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ</p> <p>3) เกณฑ์ความปลอดภัย บริเวณที่ตั้งห้องน้ำต้องไม่อยู่ในที่ลับตา กรณีที่มีห้องน้ำตั้งแต่ 2 ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องน้ำสำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือสัญลักษณ์ที่ชัดเจน ประตูที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อคด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี พื้นห้องน้ำแห้ง และแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ</p>		

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง		
กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสังกัด เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วม และตระหนักในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง	- มท. - สธ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
รณรงค์ ประชาสัมพันธ์การลด คัดแยกขยะมูลฝอย การลดใช้ถุงพลาสติก การใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในสำนักงานอย่างเป็นรูปธรรม	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง	- มท. - สธ. - หน่วยงานภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
สำนักงานจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภทให้เพียงพอในสำนักงาน	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท. - หน่วยงานสังกัดทุกกระทรวง	- มท./ สธ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมโครงการการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว	- ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	- จังหวัด - อปท. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
สอดแทรกเนื้อหาในหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยทุกระดับ	- สถานศึกษาสังกัด อปท. - สถานศึกษาสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ	- จังหวัด - สธ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง		
กิจกรรมหลัก*	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
สร้างความรู้ความเข้าใจเชิงรุกอันดีให้แก่ประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดการต่อต้านจากประชาชนในประเด็นปัญหาเรื่องการก่อสร้างระบบการกำจัดขยะมูลฝอยและผลกระทบด้านต่างๆ จากการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย	- ทุกหน่วยงานในสังกัด มท.	- จังหวัด,อำเภอ - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
พัฒนาระบบฐานข้อมูลและการรายงานข้อมูลการบริหารจัดการขยะมูลฝอย	- อปท.	- จังหวัด - สถ./ภาคเอกชน
อบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีขีดความสามารถและศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ	- อปท.	- จังหวัด - ทสจ. - ภาคเอกชน - ภาคประชาชน
สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและประชาชนในพื้นที่ ในการเสนอแนะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมตัดสินใจและร่วมมือการดำเนินการโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอย	- จังหวัด - อปท.	- จังหวัด - ทสจ.
สร้างกลไก และเครือข่ายในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอย โดยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน	- จังหวัด - อปท.	- จังหวัด
ยกย่อง เชิดชูเกียรติ ประกวดและให้รางวัลองค์กรและบุคคลที่มีจิตสำนึกและผลงานการบริหารจัดการขยะมูลฝอยดีเด่น เช่น หน่วยงานระดับจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมู่บ้านชุมชนสถาน	- คณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด - อำเภอ - อปท.	- ภาคเอกชน - ภาคประชาชน

*หมายเหตุ กิจกรรมหลักเป็นแนวทางเพื่อใช้ดำเนินการ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

